

והתעטרה בעטרותיה, ועטרה אותו בשלש מאות ועשרים וחמש עטרות, והפקיד מפתחות בידו. ש' של האבות עטרו אותו בשלש עטרות קדושות, והפקידו בידו את כל מפתחות המלך, והפקידו אותו באמונה, להיות נאמן הבית. ה' עלתה ועטרה אותו בעטרותיה, וקבלה אותו מהמלך.

ואז ירד אותו הרוח לאגיות ששטות באות הים הגדול, וקבלה אותו לגדל אותו למלך, ונתנה לו משם כלי זין להלקות את פרעה ואת כל ארצו. ובשפחות ובכאשי חדשים מעלה אותו אל המלך, ואז נקרא שמו באותיות הרשומות הללו.

ובאותה שעה שיצא לרדת לארץ בזרע של לוי, נתקנו ארבע מאות ועשרים וחמש מנורות למלך, וארבע מאות ועשרים וחמש חקיקות ממנים לוי את אותה רוח למקומה. כשיצא לעולם, האירה ה' בפניו, והבית התמלא מדיוו. באותה שעה קרא עליו הקדוש ברוך הוא, בטרם אצרך בבטן ידעתיד ובטרם תצא מרחם הקדשתיך נביא לגוים נתתיך.

הקדשתיך נביא לגוים נתתיך. רבי יצחק אמר, באותה שעה הרג (הפיל) הקדוש ברוך הוא את השר הממנה הגדול של מצרים, וראו אותו משה ובני ישראל, ואז אמרו שירה. זהו שכתוב וירא ישראל את מצרים מת, אז ישיר משה ובני ישראל.

אז ישיר משה ובני ישראל וגו'. רבי אבא פתח ואמר, הסתפלותי בכל התשפחות ששפחו את הקדוש ברוך הוא, וכלם פתחו באז. (מלכים-א ח) אז אמר שלמה. (יהושע י) אז ידבר יהושע. אז ישיר ישראל. מה הטעם?

א"ל כן שנינו, כל הנסים והגבורות שנעשו לישראל, כשהאיר אור העתיק הקדוש בעטרותיו,

ואעטריה בתלת מאה ועשרין וחמש עטרין, ואפקיד מפתחיו בידוי. ש דאבהתא, אעטרו ליה בתלת עטרין קדישין, ואפקידו כל מפתחן דמלכא בידיה, ואפקידו ליה בהימנותא, מהימנא דביתא. ה סלקא ואתעטרא בעטרוי, וקבילת ליה מן מלכא.

כדין, נחת ההוא רוחא בארביין דשאטן, בההוא ימא רבא, וקבילת ליה לגדלא ליה למלכא, והיא יהבת ליה מתמן זיונין, לאלקאה לפרעה ולכל ארעיה. ובשפחא וברישי ירחי, סלקת ליה למלכא, כדין אקרי שמיא, באלין אתון רשימין.

ובההוא שעתא, דנפק לנחתא לארעא, בזרעא דלוי, אתתקנו ארבע מאה ועשרין וחמש בוצינין למלכא, וארבע מאה ועשרין וחמש גליפין ממנן, אוזפוה לההוא רוחא לאתריה, בד נפק לעלמא, אתנהרא ה באנפוי, וביתא אתמלייא מזיותיה. ביה שעתא, קרא עליה קדשא בריך הוא, בטרם אצרך בבטן ידעתיד ובטרם תצא מרחם הקדשתיך נביא לגוים נתתיך.

רבי יצחק אמר, ביה שעתא קטל (נ"א אפיל) קדשא בריך הוא לרבבא ממנא דמצראי, וחמו ליה משה ובני ישראל, כדין אמרו שירה. הדא הוא דכתיב, וירא ישראל את מצרים מת, אז ישיר משה ובני ישראל.

אז ישיר משה ובני ישראל וגו'. (שמות טו) רבי אבא פתח ואמר, אסתפלנא בכל תשפחן דשפחו לקודשא בריך הוא, וכולם פתחו באז. (מלכים א ח) אז אמר שלמה. (יהושע י) אז ידבר יהושע. אז ישיר ישראל. מאי טעמא. א"ל הכי תאנא, כל נסין וכל גבורן

א"ל כן שנינו, כל הנסים והגבורות שנעשו לישראל, כשהאיר אור העתיק הקדוש בעטרותיו,

חֲקוּקִים וְשׁוּמִים בָּאֵז, בָּא, וְא' בּוֹ, נִקְבַּב בְּחֶשֶׁכָּה וְהָאִיר לְכָל עֶבֶר. וּבְשֶׁהִתְחַבֵּר הָאֹר שֶׁל אֶל־ף וְהִגִּיעַ לְזִי"ן, מִי זֶה זִי"ן? זֶה (יִשְׁעִיָּה ל"ד) חָרַב לֵה' מְלָאָה דָם. אִזּוּ עֲשֵׂה נִסִּים וּגְבוּרוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהִתְחַבְּרָה א' בּוֹ. וְזֶה הִיא הַשִּׁירָה. שִׁירָה הִיא שֶׁל כָּל הַצְדִּידִים, וְזֶהוּ אִזּוּ יִשְׂרָאֵל.

יִשְׂרָאֵל? שֶׁר הִיָּה צָרִיף לְהִיָּת! אֲלֵא דְכַר זֶה תְּלִי וּמִשְׁלִים אֶת אוֹתוֹ הַזְמָן, וּמִשְׁלִים לְעֵתִיד לְבָא, שְׁעִתִּידִים יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְחַת בְּשִׁירָה הַזֶּה מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. מִכָּאן לְמַדְנֹה, שֶׁהַצְדִּיקִים הָרָאשׁוֹנִים, אִף עַל גִּב שֶׁהִתְעַלּוּ לְדִרְגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁלֻמְעֵלָה, וְנִקְשְׁרוּ בְּקֶשֶׁר שֶׁל צָרוֹר הַחַיִּים - עֲתִידִים כָּלם לְהַחֲיוֹת בְּגִנּוּף וּלְרִאֲוֹת אוֹתוֹת וּגְבוּרוֹת שְׁיַעֲשֶׂה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל וּלְזִמְרָה שִׁירָה זֶה. וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב אִזּוּ יִשְׂרָאֵל מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מִכָּאן, (יִשְׁעִיָּה י"א) יוֹסִיף ה' שְׁנִית יְדוֹ לְקִנּוֹת אֶת שְׁאֵר עַמּוֹ. לְקִנּוֹת - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מִשְׁלִי ח) ה' קִנְּנִי רֹאשִׁית דְּרִכּוֹ. אֶת שְׁאֵר עַמּוֹ - אֵלּוּ הֵם הַצְדִּיקִים שֶׁבָּהֶם שְׁנִקְרָאִים שְׁאֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בְּמִדְבָּר י"א) וַיִּשְׁאָרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּמַחְנֶה. וְשְׁנֵינִי, אֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם אֲלֵא עַל אוֹתָם שְׁעוֹשִׂים עֲצָמִים שִׁירִים.

וְאֵם תֵּאֱמַר, הוֹאִיל וְנִקְשְׁרוּ בְּצָרוֹר הַחַיִּים וּמִתְעַנְּגִים בְּעֶנְג הָעֲלִיּוֹן, לְמָה יוֹרִיד אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַרְצָה? צֵא וּלְמַד מִזְמַן רֹאשׁוֹן, שֶׁכָּל אוֹתָם רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת שֶׁהִיוּ בְּדִרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה שְׁלֻמְעֵלָה, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹרִיד אוֹתָם לְאַרְצָה לְמִטָּה. כָּל שֶׁכֵּן עֲכָשׁוּ, שְׁרוּצָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל אֶת הָעֵקֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (קְהִלָּת ז) כִּי אָדָם

דֹּאֲתַעְבִּידוּ לְהוֹ לְיִשְׂרָאֵל, כִּד אֲתַנְהִיר נְהִירוֹ דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא בְּעֶטְרוֹי, גְּלִיפִין רְשִׁימִין בָּאֵז, בָּא, וְא', בּוֹ, אֲנָקִיב בְּחֶשֶׁכִּי, וְנִהִיר לְכָל עֵיבֵר. וְכִד אֲתַחְבֵּר נְהִירוֹ דְּאֶל־ף וּמִטִּי לְזִי"ן, מִאֵן זִי"ן, דָּא (יִשְׁעִיָּה ל"ד) חָרַב לְיִי מְלָאָה דָם. כְּדִין עֲבִיד נִסִּין וּגְבוּרָאן, בְּגִין דֹּאֲתַחְבֵּר א' עִם ז'. וְדָא הוּא שִׁירָתָא. שִׁירָתָא הִיא דְּכָל סְטֵרִין, וְדָא הוּא אִזּוּ יִשְׂרָאֵל.

יִשְׂרָאֵל, שֶׁר מִיבְעִי לִיה. אֲלֵא מְלָה דָּא תְּלִיא, וְאֲשִׁלִּים לְהִהוּא זְמָנָא, וְאֲשִׁלִּים לְזְמָנָא דְּאַתִּי, דְּזְמִינִין יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְחָה שִׁירָתָא דָּא. מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, דְּצִדִּיקִיָּא קְדָמָאִי, אִף עַל גִּב דֹּאֲסִתְלָקוּ בְּדִרְגִין עֲלִיּוֹן דְּלֵעִילָא, וְאַתְקִשְׁרוּ בְּקֶשֶׁר דְּצָרוֹרָא דְּחַיִּי, זְמִינִין כָּלֵהוּ לְאַחֲרִיָּא בְּגוּפָא, וּלְמַחְמֵי אֲתִיּוֹן וּגְבוּרָן דְּקָא עֲבִיד קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְיִשְׂרָאֵל. וּלְמִימָר שִׁירָתָא דָּא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב אִזּוּ יִשְׂרָאֵל מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מִהֶכָּא, (יִשְׁעִיָּה י"א) יוֹסִיף יי' שְׁנִית יְדוֹ לְקִנּוֹת אֶת שְׁאֵר עַמּוֹ. לְקִנּוֹת: כְּמָה דְּאַתָּה אָמַר, (מִשְׁלִי ח) יי' קִנְּנִי רֹאשִׁית דְּרִכּוֹ. אֶת שְׁאֵר עַמּוֹ: אֵלִין אֵינּוֹן צְדִיקִיָּא דְּבִהּוֹן, דֹּאֲקִרוֹן שְׁאֵר, כְּמָה דְּאַתָּה אָמַר (בְּמִדְבָּר י"א) וַיִּשְׁאָרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּמַחְנֶה. וְתַנִּינָן, לִית עֲלֵמָא מִתְקַיֵּמָא אֲלֵא עַל אֵינּוֹן דְּעִבְדִּי גְרַמִּיָּהוּ שִׁירִים.

וְאִי תִימָא, הוֹאִיל וְאַתְקִשְׁרוּ בְּצָרוֹרָא דְּחַיִּי, וּמִתְעַנְּגִי בְּעֶנְוָגָא עֲלֵאָה, אָמַאי יְחִית לֹון קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְאַרְעָא. פּוֹק וְאוֹלִיף מִזְמָנָא קְדָמָאָה, דְּכָל אֵינּוֹן רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, דִּהּוּ בְּדִרְגָּא עֲלֵאָה דְּלֵעִילָא וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲחִית לְהוֹ לְאַרְעָא לְתַתָּא.